

STERK SOCIAAL WERK

Samenwerking zorg- en welzijnssector binnen de eerste lijn: één plus één is drie.

De Vlaamse Regering wil volgens het regeerakkoord van 2019-2024 een doorgedreven ontschotting van de zorg- en welzijnssector realiseren. De levenskwaliteit van een persoon staat hierbij centraal. Om optimaal te beantwoorden aan verschillende dimensies van die levenskwaliteit, is de samenwerking tussen zorg- en welzijnsactoren in de eerste lijn dan ook cruciaal.

De "eerste lijn", dat zijn de lokale zorg- en hulpverleners die het dichtst bij de persoon met een zorg- of ondersteuningsnood staan. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor personen met zorg- en welzijnsvragen. Voorbeelden van zorgprofessionals in de eerste lijn zijn huisartsen, apothekers, kinesitherapeuten en thuisverplegers. Welzijnsprofessionals in de eerste lijn zijn o.a. welzijnswerkers, maatschappelijk werkers van de DMW, CAW en OCMW, begeleidende medewerkers van diensten gezinszorg,...

We kunnen zorg en welzijn niet los van elkaar koppelen. De levenskwaliteit van een persoon wordt namelijk gevormd door verschillende dimensies die elkaar beïnvloeden.

Zo zal zorg zich meer focussen op de medische dimensie: zorg speelt in op de nood aan verzorging of ondersteuning/behandeling door ziekte, ouderdom, handicap of psychische problemen.

Welzijn focust zich dan weer op de psychosociale dimensie: welzijn staat voor welbevinden en zich goed voelen. Welzijn vertrekt vanuit de eigen kracht van mensen: sociale contacten, een zinvolle dagbesteding, vrijwilligerswerk, de kans om anderen te ontmoeten, actieve participatie aan de samenleving, kunnen rekenen op hulp en steun als het moeilijk gaat. Het doel is dat elk individu zich kan ontplooien en zich omringd weet als burger, oudere, nieuwkomer of persoon met een handicap.

Op hun beurt kunnen de medische en de psychosociale dimensie niet losgekoppeld worden van iemands sociale leefwereld. Verbonden zijn door sterke sociale relaties en kunnen participeren in de maatschappij zijn een uiting van een goede sociale gezondheid. Ze dragen tegelijk ook bij tot fysieke en mentale gezondheid.

Om ervoor te zorgen dat een persoon diens gewenste levenskwaliteit kan uitbouwen, is het dus belangrijk dat zorg en welzijn samenwerken en dat daarbij de verschillende dimensies aan bod komen.

Sociaal werk kan op zijn beurt mee inspelen op de mentale en de sociale dimensie, waardoor sociaal werk in zijn diversiteit een belangrijk actor is binnen de eerste lijn.

TRAJECT

In 2018 vond de eerste Sociaalwerkconferentie plaats. Na de Sociaalwerkconferentie werd er verder ingezet op de positionering van sociaal werk. Hiervoor werden een aantal speerpunten uitgewerkt.

2020

1 van de speerpunten gaat over sociaal werk op de eerste lijn. Na brainstorming en overleg in het najaar van 2020 komen we tot de volgende doelstelling van het traject:

“We geven sociaal werk een duidelijke plaats in een multidisciplinaire context op het terrein door een gedragen en op de praktijk gebaseerde visie over de bijdrage van sociaal werk aan de eerstelijnszorg in Vlaanderen.”

Om het traject in goede banen te leiden wordt er eind 2020 een stuurgroep opgericht.

2021

Tijdens het voorjaar 2021 gaan er 5 focusgroepen door waar informatie verzameld wordt rond de huidige opdrachten die sociaal werk opneemt binnen het thema en waar sociaal werk nog meer ingezet kan worden.

- Sociale determinanten van gezondheid en hoe sociaal werk hierop kan ingrijpen
- Vermaatschappelijking in functie van sociale inclusie
- Zorgcoördinatie en casemanagement
- Ondersteunen van participatieprocessen van kwetsbare burgers
- Doelgerichte zorg ifv het zorg- en ondersteuningsproces

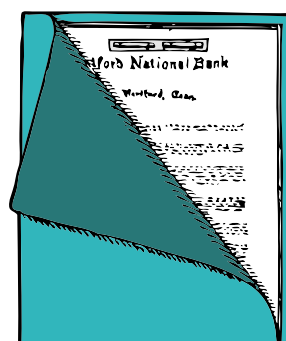
Tijdens de zomer van 2021 wordt alle informatie die tot dan toe verzameld werd gebundeld.

In het najaar 2021 gaan er 6 focusgroepen door met verschillende zorgraden om de verkregen informatie af te toetsen aan de praktijkervaringen. Er wordt nagegaan of de informatie verkregen tijdens het traject ook strookt met de realiteit. Tijdens de focusgroepen met de zorgraden gaan we ook opnieuw dieper in op welke rol sociaal werk reeds opneemt binnen de zorgraden en welke rol zij nog meer zouden kunnen opnemen.

2022

Voorjaar 2022 wordt alle informatie gebundeld.
Resultaten van het traject:

- April 2022 verschijnt er een artikel op sociaal.net
- 5 mei gaat de Sociaalwerkconferentie door en verzorgen we 2 workshops
- Bundelen beleidsaanbevelingen
- Bundelen wat professionals nodig hebben om sociaal werk een correcte plaats te geven binnen de eerste lijn
- Handvaten voor de zorgraden om sociaal werk een plaats te geven binnen de zorgraad

5 krachtlijnen van het sociaal werk

De Sociaalwerkconferentie van 2018 identificeerde vijf krachtlijnen van Sterk Sociaal Werk: het DNA van Sterk Sociaal Werk. Deze krachtlijnen kunnen niet los van elkaar gezien worden. Sterk Sociaal Werk is altijd een combinatie van deze krachtlijnen.

Elke sociaal werker heeft deze krachtlijnen in zijn/haar werk zitten. Niet altijd even zichtbaar, maar ze zijn er wel. Ze scheppen een kader en helpen om de opdrachten beter te vatten en om de rol van sociaal werk voor de partners scherp te krijgen.

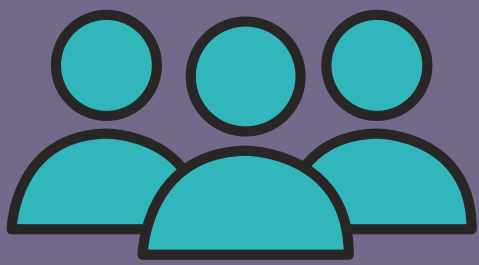
NABIJHEID

Een sociaal werker is aanwezig in de leefwereld van mensen in een kwetsbare situatie en bepaalt de 'agenda' altijd samen met hen. De sociaal werker zoekt voortdurend verbinding.

Het realiseren van grondrechten vraagt dan ook nabijheid. Sociaal werkers hebben tijd en ruimte nodig om relaties op te bouwen. Ze moeten zo laagdrempelig en onvoorwaardelijk mogelijk kunnen werken aan ontmoeting.

POLITISEREND WERKEN

Sociaal werkers zorgen er mee voor dat mensen gebruik kunnen maken van hun sociale rechten en voordelen. Maar ze wijzen ook op structurele mechanismen die tot sociale onrechtvaardigheid leiden. Ze zoeken naar collectieve oplossingen om die mechanismen te bestrijden.

Sociaal werkers zijn publieke en democratische professionals die hun stem laten horen, maatschappelijke belemmeringen benoemen, dominante denkpatronen in vraag durven stellen en een eigen positie innemen vanuit de normatieve waarden van het beroep.

PROCESMATIG WERKEN

De uitkomst van een traject ligt niet vooraf vast. Een sociaal werker stemt het handelen voortdurend af op verwachte en onverwachte gebeurtenissen in het proces met de mensen. Daarnaast benut de sociaal werker ook de ervaringskennis van betrokkenen. Inspraak en participatie staan altijd centraal.

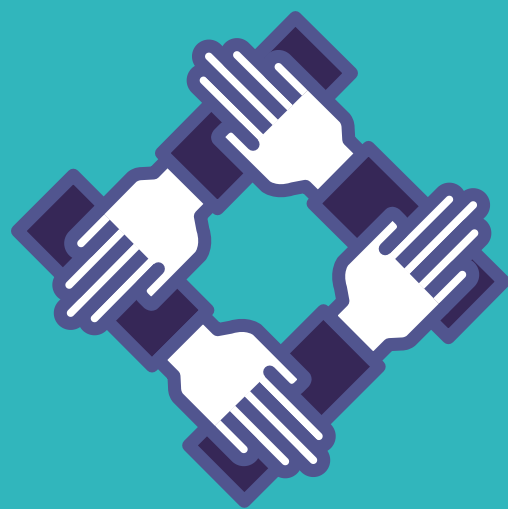
GENERALISTISCH WERKEN

De sociaal werker plaatst een persoon in zijn bredere context en heeft oog voor alle levensdomeinen. Dat maakt dat een sociaal werker perfect als brugfiguur of kruispuntwerker ingezet kan worden. Door de generalistische aanpak heeft de sociaal werker een goed zicht op de sociale kaart en een uitgebreid netwerk.

VERBINDEND WERKEN

Een sociaal werker is op drie manieren verbindend. Individueel: mensen versterken om opnieuw greep te krijgen op hun eigen leven en betekenisvol te kunnen deelnemen aan de samenleving. Collectief: werken aan verbinding in buurten en op het lokale niveau om het samenleven te versterken. Ten slotte maatschappelijk: verbinden met maatschappelijke basisinstuties (onderwijs, gezondheidszorg, de arbeidsmarkt) door ervoor te zorgen dat ook groepen in kwetsbare situaties er toegang toe krijgen.

DOMEINEN VAN HET SOCIAAL WERK

Het domein van het sociaal werk is in de eerste plaats breed en generalistisch. Het beslaat verschillende thema's tegelijk en evolueert zoveel mogelijk naar ontschotting tussen de verschillende sectoren. Daarom spreken we eerder van domeinen en thema's. Hieronder vind je een (niet-limitatieve) lijst terug van thema's waarbinnen sociaal werk een belangrijke rol kan spelen:

Verslavingszorg

Personen met een handicap

Thuislozenzorg

Jongerenwelzijn

Straathoekwerk

Opbouwwerk

Geestelijke gezondheidszorg

Gezondheidszorg

Ouderenzorg

Leerlingenbegeleiding

Penitentiaire instellingen

Sociaal cultureel werk (vb. vrijetijdsbesteding, vrijwilligerswerk,...)

Personeelsbeleid

Gezinszorg

Sociaal onderzoek

Zorg en ondersteuningsplan

Thuiszorg

...

DE VELE ROLLEN VAN SOCIAAL WERK

Het sociaal werk neemt een heel gevarieerd aanbod van rollen op. De rollen die we hieronder benoemen, zijn dan ook maar een greep uit de vele mogelijkheden: het is immers onmogelijk om alle mogelijke rollen te omschrijven die sociaal werk kan omvatten, dus focussen we ons op de meest relevante en frequente invullingen.

De rollen van sociaal werk situeren zich op:

- het individuele niveau (met uitbreiding van de context)
- groeps- of buurt niveau
- maatschappelijk niveau (micro/meso/macro)

BRUGFUNCTIE

Sociaal werkers bevinden zich in de ideale positie om de brug te slaan tussen verschillende actoren uit zowel zorg- als welzijnssector, om aan zorgbemiddeling te doen, ketenaanpak,...

DREMPELS SIGNALEREN

Naast de algemene preventie en signaleringsopdrachten, rapporteren sociaal werkers ook drempels die de toegankelijkheid van lokale sociale hulp- en dienstverlening bedreigen. Deze drempels en de factoren die onderbescherming versterken, signaleren ze aan de betrokken lokale actoren.

EDUCATIE

Sociaal werkers bieden vormingen aan op maat van de doelgroep met het oogpunt op (psychosociale/maatschappelijke) emancipatie.

GEMEENSCHAPSVORMENDE FUNCTIE

De sociaal werker werkt groepsgericht om impact te hebben op de directe omgeving maar ook op de samenleving.

INFORMEREN

De hulpvrager krijgt algemene, concrete en vrijblijvende informatie zonder dat die informatie getoetst is aan de persoonlijke situatie. Sociaal werk kan dit organiseren op verschillende manieren: door middel van websites waar cliënten informatie kunnen terugvinden, door individueel mensen te informeren of door informatieavonden te houden. Ze kunnen ook mensen met eenzelfde problematiek laten samenkomen zodat zij ervaringen kunnen uitwisselen.

ORIËNTEREND ADVISEREN

De sociaal werker zal de hulpvrager objectief en transparant informeren. Hij zal rekening houdend met zijn/haar persoonlijke situatie en keuzemogelijkheden aanreiken vanuit de veronderstelling dat de cliënt zelf over voldoende competenties beschikt om de informatie juist te gebruiken. Er is hier nog geen sprake van een formele doorverwijzing. Het doel is dat de hulpvrager beschikt over meer kennis en daarmee een weloverwogen keuze kan maken voor een hulpaanbod dat het best bij diens context en hulpvraag past.

OUTREACHEND WERKEN

Sociaal werkers leggen contact met cliënten die niet spontaan de weg richting klassieke hulpverlening vinden.

OVERZICHT BEHOUDEN EN BEMIDDELEN

De sociaal werker behoudt het overzicht op het hulpverleningstraject van de cliënt. Als de verdere hulp- en dienstverlening aan de cliënt niet onmiddellijk kan opstarten, fungeert de sociaal werker als terugvalbasis. Sociaal werk blijft beschikbaar voor verdere vragen van de cliënt en bemiddelt tussen de gebruiker en andere lokale actoren bij onduidelijkheden of problemen.

PRAKTISCHE DIENSTVERLENING

Sociaal werkers kunnen allerlei praktische hulp aanbieden. Dit gaat over het voorzien van vervoer, materieel (kledij, meubelen, verwarmingstoestellen), voeding (voedselpakket, sociaal restaurant), financiële hulp (noodhulp) en medische hulp (medicatie, voorbehoedsmiddelen), met als doel het oplossen van een praktisch probleem van de cliënt. Sociaal werk kan ook een opvangplaats met de bed-bad-broodfunctie aanbieden. Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen noodopvang (BBB), residentiële opvang en crisisopvang. Als sociaal werk opvang biedt, is dit vaak in functie van een (toeleiding naar) begeleiding of mogelijke instroom/opstap naar begeleiding.

PSYCHO-SOCIALE BEGELEIDING

De sociaal werker verstrekt informatie over psycho-sociale hulp en kan een ondersteunende functie opnemen. Hiervoor werkt de sociaal werker individueel of in groep, participatief en empowerend, met een verscheidenheid aan methodieken,...

RECHTEN VERKENNEN EN REALISEREN

De sociaal werker helpt de cliënt bij het verkennen van zijn rechten door ze actief na te gaan en door de hulpvrager proactief te informeren over sociale grondrechten. Vervolgens ondersteunt de sociaal werker de cliënt om diens sociale grondrechten maximaal te realiseren, bijvoorbeeld door sociaal-administratieve hulp te verlenen. Dit komt in de praktijk vooral neer op het (samen) invullen van formulieren en zorgen dat de ingevulde formulieren bij de juiste instanties terecht komen.

TOELEIDEN

De sociaal werker kan een cliënt toeleiden naar een andere dienst, als die een meer gepaste ondersteuning kan aanbieden. De cliënt en de sociaal werker bereiden deze toeleiding samen voor en de sociaal werker geeft informatie, motiveert en ondersteunt de cliënt.

VERWIJZEN

De sociaal werker kan de cliënt ook simpelweg doorverwijzen naar een andere externe dienst of naar een andere zelfstandige zorgverstreker of hulpverlener. De cliënt krijgt dan de contactgegevens (adres en mogelijk contactpersoon) van de dienst waarnaar verwezen wordt zonder dat de sociaal werker tussenkomt in het dossier. Sociaal werkers kunnen ook een warme verwijzing opnemen, waarbij ze meegaan met de cliënt naar een dienst die meer gepaste ondersteuning kan bieden.

VRAAGVERHELDERING

Op een methodische manier, namelijk via actief luisteren, komen sociaal werkers tot de kern van de hulpvraag van de cliënt of de doelgroep. De vraagverheldering kan individueel gebeuren met de cliënt en zijn context, of dit kan ook gebeuren in een groepscontext. In het laatste geval brengt de sociaal werker mensen met eenzelfde problematiek samen, zodanig dat ervaringen uitgewisseld kunnen worden en mensen van elkaar kunnen bijleren, zodat ze hun eigen vraag kunnen bijsturen.

5 THEMA'S VAN HET SOCIAAL WERK

Hieronder geven we een weergave van de output van de focusgroepen per thema.

Tijdens het traject kwamen 5 focusgroepen samen om zich te buigen over 5 thema's die betrekking hebben op het sociaal werkveld. Het doel was om in beeld te brengen welke opdrachten sociaal werk kan opnemen binnen deze thema's.

SOCIALE DETERMINANTEN VAN GEZONDHEID EN HOE SOCIAAL WERK HIEROP KAN INGRIJPEN

Een sociaal werker heeft een **generalistische blik** over de verschillende levensdomeinen. De brede context wordt betrokken in de hulpverlening, indien mogelijk. In die zin kunnen verschillende sociale determinanten in kaart worden gebracht. Dit is niet alleen nodig om **preventief** te kunnen werken, maar het betekent ook dat **verschillende actoren** betrokken kunnen worden: de sociaal werker is een **bruggenbouwer** die het uitbouwen van netwerken faciliteert. Een sociaal werker heeft heel veel (basis)competenties, zicht op de sociale kaart en een goede kennis van sociale rechten. Een sociaal werker is zo in de mogelijkheid om de cliënt te helpen maar ook om signalen op verschillende niveaus op te vangen en aan te kaarten.

Sociaal werk beoogt een **continuïteit** in de hulpverlening. Sommige begeleidingen blijken jarenlang nodig. De **vertrouwensrelatie** is daartoe essentieel. Door deze positie kan de sociaal werker de belangen van de cliënt behartigen en vertalen op verschillende domeinen. Dit heeft een positieve impact op het zorgtraject.

VERMAATSCHAPPELIJING VAN DE ZORG IN FUNCTIE VAN SOCIALE INCLUSIE

Sociaal werk wil werken aan een **participatiemaatschappij**.

Daarom zet een sociaal werker in op empowerment van kwetsbare burgers door toegang te eisen tot basisrechten.

Bij het proces tot meer vermaatschappelijking bewaken sociaal werkers dat iedereen kan meedoen aan de samenleving. Hiertoe moet aan een pak voorwaarden voldaan worden. Sociaal werk zal zich inzetten om deze te voorzien of waar nodig te vragen aan beleidsmakers. Een risico waar sociaal werk op toeziet is dat vermaatschappelijking niet leidt tot commercialisering, meer vereenzaming, afhankelijkheidsrelaties ten opzichte van het informele netwerk, uitbuiting of paternalisme.

Sociaal werkers streven naar meer destigmatisering, sensibilisering over groepen in kwetsbare posities, een positieve beeldvorming en zij signaleren wanneer vermaatschappelijking dreigt drempels te verhogen in plaats van verlagen.

Via **buurtgericht groepswork** kunnen sociaal werkers tot meer sociale binding tussen groepen komen. Eerder dan steeds individueel te werken, is het essentieel om ook op het niveau van wijken, dorpen, en steden mensen te versterken en samen te brengen.

ZORGCOÖRDINATIE EN CASEMANAGEMENT

Sociaal werk brengt via zorgcoördinatie en casemanagement **de krachten van de cliënt en mantelzorgers in kaart**. De sociaal werker zal de **rollen en mandaten mee helpen verduidelijken** voor de cliënten maar ook voor de deelnemende partners zelf.

De sociaal werker kan het overleg **faciliteren en voorbereiden met de cliënt**: hij/zij is expert in het proces dat voorafgaat aan het casemanagement of de zorgcoördinatie: de sociaal werker onderzoekt of de toestemming van de cliënt om gegevens uit te wisselen tussen partners en het samenbrengen ervan **beredeneerd en vrijwillig** is. Dit is een belangrijke stap om tot een goede samenwerking te komen en de **gelijkwaardigheid** van alle betrokken personen te garanderen.

De sociaal werker volgt in het proces het **tempo van de cliënt** en waakt erover dat dit gerespecteerd wordt door de andere partners. Daarnaast zorgt de sociaal werker ervoor dat de gemaakte afspraken **behapbaar en overzichtelijk** zijn en vertrekken vanuit het oogpunt van de cliënt.

Sociaal werk kan **intervisie en supervisie** organiseren om tot kennisdeling over zorgcoördinatie en casemanagement te komen zodanig dat andere actoren dit ook kunnen implementeren in hun werking.

ONDERSTEUNEN VAN PARTICIPATIEPROCESSEN VAN KWETSBARE BURGERS

Het proces van participatie kan leiden tot **impact op de werking op verschillende niveaus** (op organisatieniveau maar ook op het niveau van een wijk, een woongemeenschap, lokaal beleid,...). Sociaal werk kan participatie faciliteren door in te zetten op een doorgedreven **inclusief** beleid. De sociaal werker zorgt ervoor dat de **communicatie helder en transparant** is en dat de inspraak **authentiek is en effectief invloed** heeft.

Sociaal werkers zorgen ervoor dat de **zorgcontinuïteit en de nabijheid** blijvend aandacht krijgen, dat het proces tot participatie voldoende tijd krijgt maar ook dat er oog is voor **quick wins**, zodat er zichtbaar **resultaat** is voor de betrokken partijen.

DOELGERICHTE ZORG IFV HET ZORG- EN ONDERSTEUNINGSPROCES

Sociaal werk kent de **brede eerste lijn en de context van de cliënt**. Beide perspectieven brengen de sociaal werker binnen in het proces van doelgerichte zorg.

Als vertrouwenspersoon gaat de sociaal werker uit van de belangen van de cliënt en indien nodig kan deze de vertaalslag maken van de doelstellingen die de cliënt beoogt.

De sociaal werker ambieert **optimale betrokkenheid van de cliënt** vanuit de **brugfunctie** tussen de verschillende betrokkenen.

De sociaal werker kan **ethische knopen** binnen de doelgerichte zorg mee helpen ontwarren wanneer bijvoorbeeld het medisch belang afwijkt van de wens van de cliënt of wanneer de doelen van de cliënt, mantelzorgers en zorgverlener niet gelijklopend of zelfs tegenstrijdig zijn.

Vanuit de kennis en expertise van de **sociale rechten** van de cliënt kan het sociaal werk een betekenisvolle partner zijn in de doelgerichte zorg.

HOE BETREK JE SOCIAAL WERK BINNEN JOUW ZORGRAAD?

1. Breng de sociaal werk-actoren in jouw eerstelijnszone in kaart.

Hoe doe je dat?:

o Maak letterlijk een kaart met de verschillende vestigingsplaatsen en locaties. Gebruik daarvoor bijvoorbeeld de sociale kaart.

o Maak een contactenlijst van verschillende sociaal werk actoren. Kijk daarvoor naar actoren binnen jouw zorgraad en daarbuiten. Bijvoorbeeld via de opgebouwde netwerken tijdens de COVID19-pandemie.

o Breng de werkingen van de verplichte professionals binnen de zorgraad in kaart. Bepaalde aspecten in het aanbod kunnen regionaal verschillend zijn en soms zijn die niet voor iedereen gekend.

o Creëer een matrix van het aanbod per doelgroep (bv: leeftijd,...). Op deze manier kan je ook zien waar er hiaten zitten binnen jouw eerstelijnszone.

	Financien		Psychosociale ondersteuning		Huisvesting	
	Financiële steun	Schuldbe-middeling	Individueel	Relatie	Sociale woningen	Woning-aan-passingen
0-18			JAC Tejo	JAC Tejo		
18-64	OCMW	CAW OCMW	DMW	CAW	OCMW	
65+						DMW

2 Leg contact met sociaal werkers binnen je eerstelijnszone.

Hoe doe je dat?:

Digitaal

o Organiseer digitale momenten waar je goede praktijken aan bod laat komen. Zo krijgen organisaties een gezicht, en wettelijke opdrachten handen en voeten.

o Gebruik sociale media zoals LinkedIn of Facebook om je events bekend te maken.

Fysiek

o Nodig hen uit voor een netwerkevent of neem deel aan de netwerkevents van de partners in jouw zone.

o Organiseer zelf eens een infomoment? De kans is groot dat organisaties die nog niet betrokken zijn, de werking van de zorgraad en eerstelijnszone ook niet goed kennen.

o Informeel overleg: loop eens binnen op een 'opendeurmoment'?

o Ga eens op een kennismakingsgesprek.

Andere suggesties

o Doe aan vreemdgaan (wissellieren) en leer zo andere organisaties van binnenuit kennen (en zij de jouwe).

o Schakel sociale professionals in op een breder, dan enkel een individueel niveau.

Op zoek naar plekken waar je sociaal werk actoren kan vinden?

Stel jezelf de volgende vragen:

o Is er een GBO samenwerkingsverband? Nagaan op welke manier men hiernaar kan doorverwijzen en hoe men kan samenwerken.

o Zijn er fysieke onthaalpunten? Bijvoorbeeld kruispunten, inloophuizen, ontmoetingsplekken zoals een STEK.

o Is er een buurtwerking? Sociaal werkers hebben vaak goede contacten met doelgroepen die door de traditionele hulpverlening moeilijker te bereiken zijn. Bijvoorbeeld straathoekwerkers, opbouwwerkers, buurtwerkers, community health workers, etc. Sociaal werkers kan je dus breder inschakelen dan enkel op individueel niveau – ze hebben ook expertise en netwerk om inzichten te geven op buurt- en stadsniveau.

o Is er een preventiewerking? Sociaal werkers kunnen, los van enkel het probleemoplossende, ook een rol spelen in preventiewerk op verschillende levensdomeinen (bijvoorbeeld slechte woning verbeteren waardoor ziekte zal verminderen, gezonde voeding op school)

3. Betrek hen in het werk van jouw zorgraad. Hoe kan dat er uitzien?:

- o Laat hen meewerken aan het ontwerp en de implementatie van jouw actie- en beleidsplan. Ga concrete samenwerkingen met hen aan.
- o Tip: gebruik ook je contactenlijst om je actieplan te delen met je brede netwerk. Zo moet je niet steeds het warm water blijven uitvinden.
- o Heb je een complexe case of zit je in de knoop in een dossier (terugkerend problemen in een specifieke buurt, moeilijkheden om een bepaalde doelgroep te bereiken,...) neem de telefoon en vraag een overleg met sociaal werkers. Concrete samenwerking zorgt dat je elkaar snel en goed leert kennen, en ook in de toekomst weet te vinden.
- o Zet in op multidisciplinaire projecten en workshops (zorg en welzijn met elkaar laten kennis maken en kijken hoe ze elkaar kunnen versterken).
- o Sociaal werkers kunnen een 'tandem' vormen met ervaringsdeskundigen in de PZON-cluster.
- o De sociaal werker kan een ervaringsdeskundige ondersteunen om de eigen situatie te overstijgen, zodat de ervaringsdeskundige het perspectief van de cliënt kan binnenbrengen in acties of werkgroepen.
- o Sociaal werkers en ervaringsdeskundigen kunnen samen informatie 'hertalen' zodat het op een begrijpbare en toegankelijke manier naar voren wordt gebracht, zowel richting de doelgroep als richting de hulpverlening. Op die manier vervullen zij een soort van brugfunctie.

SAMENWERKING BINNEN ZORGRADEN: GOOD PRACTICES

Uit de gesprekken met de praktijkwerkers en de zorggraden kwamen interessante voorbeelden van samenwerkingsverbanden naar boven.

Hieronder vind je een aantal good practices:

PRAKTIJK	WEBSITE
Patiëntenraden, gebruikers- en familieraden: faciliteren van participatie	
Community Health Workers	www.chw-internet.be
Samenwerkingsverband met De Stek SAAMO	www.saamo.be
Opleidingen casemanagement	www.vlaanderen.be/opleidingsdatabank
Opleiding beroepsgeheim Agnes Verbruggen	www.hogent.be/externe-partners/op-zoek-naar-expertise/mens-en-maatschappij/de-ziel-van-de-stiel-zingevende-supervisie-voor-zorgberoepen/
Project RondPunt	www.rondpunt.be
G-Sport	www.gsportvlaanderen.be
Preventieve woonbegeleiding	www.sociaal.net/verhaal/preventieve-woonbegeleiding-uthuiszetting-leuven/
Projecten Kwartiermaken	www.kwartiermaken.nl
Brede School (duurzame samenwerking tussen verschillende organisaties of verenigingen uit dezelfde buurt, waaronder één of meerdere scholen)	www.bredeschool.org
Project Mission in Kortrijk	www.kortrijk.be/mission
Project Savoir WGC De Kaai Gent	www.wgcdekaai.be/projecten/savoir
Interprofessionele vormingsmomenten aan UGent	
samenwerking tussen Museum Dr Guislain en WGC De Kaai rond interactiegroepen	www.youtube.com/watch?v=_iQ5wCZ3t34
Lus VZW	www.lusvzw.be
Eigenkracht-conferenties	www.eigenkrachtcentrale.be
Werkplaatsbezoeken/informele netwerkmomenten	
Zorgzame buurten	

Noteer hieronder zelf good practices die als inspiratie kunnen dienen voor jouw zorgraad.